

...

Fővárosi Ítéltábla

12.Gf.40.268/2021/6-II.

A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselő1) által képviselt felperes2 (Cím2.) felperesnek, a jogi képviselő2 ügyvéd) által képviselt Alperes1 (Cím1.) alperes ellen, gazdasági társaság vezető tisztségviselője marasztalása iránt indított perében, a Budapest Környéki Törvényszék 2021. május 25. napján meghozott 5.G.40.380/2020/19. számú ítélete ellen, az alperes 20. sorszámu fellebbezése folytán – a 2021. november 24-én megtartott nyilvános tárgyaláson – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy mellőzi az alperes késedelmi kamat megfizetésére kötelezését.

Kötelezi az alperest, hogy az állami adóhatóság felhívására fizessen meg a Magyar Állam javára 1.211.600 (egymillió-kétszáztizenegezer-hatszáz) forint másodfokú eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 415.500 (négy száztizenezer-öt száz) forint másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A törvényszék ítéletében kötelezte az alperest 15.145.169 forint és annak 2020. szeptember 30. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata, valamint 831.000

forint perköltség 15 napon belüli megfizetésére a felperes részére. Kötelezte továbbá alperest, hogy a Magyar Államnak külön felhívásra fizessen meg 908.710 forint feljegyzett illetéket.

[2] Az irányadó tényállás szerint alperes az adós1 (továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője volt annak megalakulásától a felszámolás elrendeléséig, mely felszámolási eljárásban a felperes az adós hitelezője volt.

A Budapest Környéki Törvényszék az 5.G.40.105/2018/3. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes, mint az adós vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a társaság vagyona 22.760.000 forinttal csökkent. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2020. szeptember 30-án meghozott 12.Gf.40.285/2020/10-II. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Az adós felszámolási eljárásában a felperesnek, mint hitelezőnek 18.135.269 forint nyilvántartásba vett követelése volt, melyből 2.990.100 forint térült meg az eljárást befejező végzésében foglaltak szerint, így a felperesnek a nyilvántartásba vett, de a felszámolási eljárásban meg nem térült követelése 15.145.169 forintba csökkent. A felszámolási eljárás befejezésének közzétételére a Céglőnyben 2019. október 15. napján került sor.

[3] A felperes keresetében a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 33/A. § (11) bekezdése alapján kérte, hogy a bíróság a már jogerősen megállapított felelősség alapján az okozott vagyoni hátrány mértékéig kötelezze az adós volt vezetőjét a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térült követelés kifizetésére, annak kamatával együtt.

Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a keresetlevél visszautasításának lett volna helye, míg az érdemi védekezés körében előadta, hogy a felperes a tőkekövetelésének összecszerűségét nem bizonyította. Keresetében 15.145.169 forint nyilvántartásba vett, de meg nem térült követelést érvényesített. A követelés a felperes 2013/00162/Ft sorszámu szternószámláján alapul, mely számla 3.810.485 forint áfa tartalommal is bírt. Álláspontja szerint az Áfa törvény 153. §-a értelmében a felperes az általa kiállított szternószámla áfa tartalmát jogosult volt a számla kiállításának időpontjában levonásba helyezni, azaz a számla adóösszegét a költségvetéssel szemben érvényesítette vagy érvényesíthette volna. Amennyiben erre nem került sor, úgy a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget és az áfa értéknek megfelelő összeget az alperessel szemben már nem érvényesítheti. Utalt arra is, hogy a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.285/2020/10-II. számú ítéletével szemben felülvizsgálati eljárást kezdeményezett és kérte jelen per tárgyalásának felfüggesztését a felülvizsgálati eljárás befejezéséig.

A felperes az alperesi ellenkérelemmel kapcsolatban előadta, hogy a kereset összecszerűségét a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de meg nem térült követelésének fennállása igazolja, mely hitelezői igény összecszerűségét egyedül a felszámoló vizsgálhatta. Azt felszámolási kifogás keretében lehetett volna vitatni, illetve a kárenyhítési kötelezettségre is legfeljebb a megállapítási perben hivatkozhatott volna az alperes, melyre nem került sor.

[4] Az elsőfokú bíróság döntése indokolásában megállapította, hogy a kereseti kérelem alapos. Rögzítette, hogy a felperes a keresetét határidőben terjesztette elő és okirattal igazolta a követeléseösszegeösszege. Ezzel szemben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy ezen összeg a részéről részben vagy egészben megfizetésre került. Nem volt helytálló az alperes védekezése a sztornószámla kapcsán kifejtettek vonatkozásában, mivel a tartozás nyilvántartásba vétele és az összegeösszege megállapítása a felszámoló hatáskörébe tartozik, annak vitatására a felszámolási eljárás során lett volna lehetőség. Utalt a felperes által hivatkozott BDT2016. 3467. számú döntésben foglaltakra és rögzítette, hogy marasztalási perben kizárólag az vizsgálendő, hogy az adós vagyonából ki nem elégíthető és a marasztalási per tárgyává is tett felperesi hitelezői igények együttes összege meghaladja-e a megállapítási perben meghatározott összeget. A hitelezők közül egyedül a felperes kezdeményezte a jelen peres eljárást és a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránti perben rögzített 22.760.000 forint vagyonsökkenés meghaladta a felperes által igényelt, a felszámolás során ki nem elégített 15.145.169 forint követelést.

Elutasította az alperes felfüggesztés iránti kérelmét, mivel a hivatkozott eljárás nem minősül a Pp. 123. § (2) bekezdése szerinti előkérdésnek. A megállapítási per a jogerős ítélettel befejeződött, a rendkívüli jogorvoslat nem tartozik a „folyamatban lévő” per fogalmába. A Kúria esetleges korábbi ítéleteket megváltoztató ítélete esetén perújításra kerülhet sor és amennyiben a marasztalási perben hozott jogerős ítélet alapján végrehajtás indul, lehetőség van a már megfizetett összeg visszatérítését kérni. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya és az alperes nyilatkozata szerint a határozat végrehajtásának felfüggesztését nem kérte.

[5] Az ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, és a kereset elutasítását, valamint a felperes perkielégben történő marasztalását, míg másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új, jogszabályoknak megfelelő ítélet meghozatalára való utasítását kérte a jelen eljárással felmerült költségek megfizetésére való felperesi kötelezés mellett.

A jogorvoslati kérelme indokolásul előadta, hogy az elsőfokú bíróság az alperes hivatkozása ellenére nem vizsgálta a felperes meg nem térült követelésének összegeösszege. Továbbra is állította, hogy a felperes számlakövetelése sztornószámlán alapul, mely 3.810.485 forint áfa tartalommal is bírt. Az Áfa törvény 153. §-a értelmében a felperes az általa kiállított sztornó számla áfa tartalmát jogosult vagy jogosult volt a számla kiállításának időpontjában levonásba helyezni, így ezt az összeget a költségvetéssel és nem az alperessel szemben érvényesítheti. Egyebekben az Áfa törvény 77. § (7) bekezdése és 259. § 3/A. pontja értelmében is csökkenthető utólag az adó alapja. Ha az adólevonásra nem került sor a felperes részéről, azzal a kárenyhítési kötelezettségének nem tett eleget és a számla áfa értékének megfelelő összeget az alperessel szemben nem érvényesítheti. Az alperest nem terhelheti olyan fizetési kötelezettség, amely a felperes számára máshonnan megtérült vagy megtérülhetett.

Mivel az alperes nem volt abban a helyzetben, hogy a felperes áfalevonási jogának gyakorlását igazolja, ezért bizonyítási indítvánnyal élt, melynek a törvényszék nem tett eleget,

azonban az indítvány elutasításáról, annak okáról nem rendelkezett, megsértve ezzel a Pp. 346. §-át.

Téves továbbá az a jogértelmezés, mely szerint a marasztalási perben a hitelező által megjelölt követelés összegét a megállapítási perben megállapított vagyoni hátrány keretein belül a bíróság minden vizsgálat nélkül jogosult és köteles az alperes marasztalási összegeként megállapítani, és az alperes kizárólag a saját maga által megfizetett összegre jogosult hivatkozni a hitelező követelésével szemben. Minden jogi alapot nélkülöz, hogy a meg nem térült követelés összegét nem csökkenti az az összeg, amely a hitelező részéről harmadik fél által megfizetésre került vagy kerülhetett.

A felfüggesztési kérelem elutasítása vonatkozásában kifejtette, hogy a Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerint egyértelműen megállapítható, hogy a vezetői felelősség megállapítása a marasztalási per szempontjából előkérdésnek minősül, vezetői felelősség hiányában a marasztalási per jogalapja nem áll fenn. Az előkérdés szempontjából nincs jogi érdeme annak, hogy a felelősség megállapítására irányuló per első- vagy másodfokon, illetve rendkívüli eljárásként folyik. A Pp. 123. § (2) bekezdése a peres eljárás folyamatban létéről rendelkezik, és a felülvizsgálati eljárás is peres eljárásnak minősül. A Pp. 123. § (1) bekezdése is akként rendelkezik, hogy a felfüggesztésre az előkérdésnek minősülő eljárások jogerős vagy végleges befejezéséig kerülhet sor, így a felfüggesztésről a rendkívüli eljárás időtartamára is rendelkezni lehet.

Kérte továbbá költségmentesség engedélyezését.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint nem helytálló az alperes azon védekezése, hogy mivel a felperes követelése sztornószámlán alapult, így abból 3.810.485 forint áfatartalom visszaigénylésére lett volna jogosult, mely az alperesi tartozást csökkenti. Ismételten utalt arra, hogy a követelések összegszerűségének megállapítása, nyilvántartásba vétele a felszámoló hatásköre, a hitelezői igény vitatását a felszámolási eljárás folyamatban léte alatt kellett volna az alperesnek előterjesztenie. Megismételte a BDT2016. 3467. számú döntésben foglaltakat, és hangsúlyozta, hogy a megállapítási perben rögzített 22.760.000 forint vagyonszőkenés meghaladta a felperes által igényelt, a felszámolás során ki nem elégített 15.145.169 forint követelést, így a bíróságnak nem kellett más vizsgálatot folytatnia. Megalapozottan utasította el továbbá a bíróság a per felfüggesztésére irányuló kérelmet, mivel a marasztalási pernek nincsen olyan Pp. szerinti előkérdése, melyre nézve lehetőség lenne az eljárás felfüggesztésére.

[7] A törvényszék a 2021. július 16. napján meghozott 23. sorszámú végzéssel az alperes illetékre kiterjedő költségmentesség iránti kérelmét elutasította és részére személyes költségfeljegyzési jogot engedélyezett.

[8] A fellebbezés az alábbiak szerint túlnyomórészt nem alapos.

[9] Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem elbírálása szempontjából releváns tényállást helyesen állapította meg és túlnyomórészt helytálló az abból levont következtetése is. Az alperesi fellebbezésben felhozottak nem alkalmasak az érdemben helyes, az alperes marasztalását tartalmazó elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására, illetve az ítélet hatályon kívül helyezésére. A másodfokú bíróság a per fő tárgya tekintetében egyetért a törvényszék álláspontjával, és csupán a fellebbezésben írtak alapján az alábbiakra mutat rá, illetve az indokolást az alábbiak szerint egészíti ki.

[10] A Cstv. 33/A. § (11) bekezdése szerinti marasztalási pert a jogszabályban meghatározott határidőn belül bármely hitelező kezdeményezheti, kérve, hogy a bíróság az (1) bekezdés szerinti perben jogerősen megállapított felelősség alapján, az okozott vagyoni hátrány mértékéig kötelezze az adós volt vezetőjét az eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térült követelésének a kifizetésére.

[11] A fentiekből következően a marasztalási perben a vezetői felelősség jogerős megállapítását követően a felszámolási eljárásban hitelezőként részt vett felperes, az ott meg nem térült követelése erejéig kérheti az adós vezető tisztségviselőjének marasztalását. E perben – nem vitásan – vizsgálat tárgyát képezi, hogy az adós vagyonából ki nem elégíthető, a marasztalási per tárgyává is tett felperesi hitelezői igény összege meghaladja-e a megállapítási perben meghatározott összeget. Amennyiben igen, úgy a megállapítási perben meghatározott összegben kerülhet csak sor a marasztalásra. Annak azonban nincs akadálya, hogy a bíróság a kereseti kérelemtől eltérően, alacsonyabb mértékben állapítsa meg a marasztalás összegét, ha az eljárás során bizonyítást nyer, hogy a felperes igénye már részben kielégítésre került. A megtérülés tekintetében pedig – mint arra az alperes is alappal hivatkozott – nem bír jelentőséggel, hogy az milyen forrásból történik.

[12] Az adott ügyben – az alperesi védekezésre figyelemmel – annak vizsgálata képezte a bíróság feladatát, hogy a felperes felé fennálló alperesi tartozás összege csökkentendő-e a felperes által visszaigényelt vagy visszaigényelhető általános forgalmi adó összegével.

[13] A törvényszék – figyelembe véve a megállapítási perben meghatározott felelősség mértékét is – az alperest a felperes javára a felszámolási eljárásban meg nem térült hitelezői követelés összegének, 15.145.169 forintnak a megfizetésére kötelezte, mellyel szemben az alperes állította, hogy a marasztalás összegét a bíróság tévesen állapította meg. Hivatkozása szerint ugyanis a felperes az általa kiállított sztornószámla áfa tartalmát jogosult visszaigényelni, így ezen összeggel, 3.810.485 forinttal csökken vagy csökkenthető a meg nem térült követelés összege.

[14] A rendelkezésre álló adatok azonban nem támasztják alá ezt az alperesi hivatkozást, így a törvényszék helytállóan kötelezte az alperest a megjelölt összeg megfizetésére.

A megállapítási perben hozott ítéletek indokolása szerint ugyanis – mely megállapítást a másodfokú eljárás során az alperes sem vont kétségbe – a sztornószámlát nem a felperes, hanem az alperes által képviselt adós állította ki. Ezen ítéletek indokolása szerint az adós a köztük lévő jogviszony alapján korábban számlát állított ki a felperes irányába, aki ennek alapján az általa megrendelt eszköz vételárát az általános forgalmi adóval növelt összegben megfizette az adós részére. A felek azonban a következő hónapban a szerződés felbontásáról, a szolgáltatott eszköz visszaszállításáról és a vételár adós általi visszafizetéséről döntöttek, így az adós kiállította a 2013/00197/Ft számú sztornószámlát, melynek alapján 17.923.393 forint visszafizetési kötelezettsége keletkezett a felperes irányába. Vagyis a szerződés felbontása, illetve a sztornószámla kiállítása olyan helyzetet teremtett, mintha az ügylet a felek között létre sem jött volna, így a számla alapján kifizetett összeg a felperesnek visszajár, melyre vonatkozó igényét érvényesítette a felperes az adós elleni felszámolási eljárásban.

[15] Nem vitásan, sztornószámla kiállítása eredményezhet utólagos adócsökkenést, azonban mivel az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (Áfa tv.) 147. § értelmében az adófizetési kötelezettség a számla kibocsátójánál keletkezik, és a 153/B. § (1) bekezdés értelmében ez az adóalany jogosult figyelembe venni az utólagos csökkenést is, így a rendelkezésre álló adatok és a jogi szabályozás nem támasztják alá az alperesnek azt a hivatkozását, mely szerint a felperes volt jogosult a visszaigénylésre.

[16] Nem támasztja alá az alperes álláspontját az Áfa tv. 77. § (7) bekezdése, illetve 259. § 3/A. pontja sem. Bár a 2020. január 1. napját követő jogszabálmódosítás lehetővé teszi az adóalanyok számára az általuk korábban bevallott és befizetett áfa visszatérítését akkor, ha a megvalósult ügylet ellenértékét a szerződő fél nem vagy nem teljesen fizette meg, és a követelés behajthatatlanná vált. Mivel erre a számlát kibocsátó jogosult, így a fenti jogszabályi rendelkezések sem támasztják alá az alperes állítását.

[17] Megjegyzi az ítéltábla, visszaigényelni csak befizetett áfát lehet, melynek megtörténte maga az alperes sem hivatkozott.

[18] Azon fellebbezési hivatkozás kapcsán, mely szerint a törvényszék mellőzte az alperes bizonyítási indítványát a felperes áfa levonási jogának vizsgálatát illetően, melynek nem adta indokát, az ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

Az alperes állította, hogy a sztornószámla kiállítója a felperes volt, így megítélése szerint tényállítási és bizonyítási szükséghelyzetben van. Ezen állítását azonban az eljárás folyamán a

perbeli adatok alapján módosította, és elismerte, hogy a sztornószámlát az adós állította ki, így lényegében egy téves tényállításon alapuló feltételezés kapcsán megalapozatlanul hivatkozott a bizonyítási szükséghelyzet fennálltára.

Kétségtelenül, a törvényszék nem adta indokát a bizonyítási indítvány mellőzésének, azonban ez a mulasztás – különös tekintettel az alperes későbbi módosító nyilatkozatára – nem minősül olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

[19] A fentiek alapján, mivel az áfa visszaigénylés körében felhozottak nem támasztották alá az alperesnek azt a hivatkozását, mely szerint ezen összeggel csökken, vagy csökkenthető a felperes felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de ott meg nem térült követelésének az összege, ezért helytállóan döntött az elsőfokú bíróság, amikor a kereseti kérelemmel egyezően marasztalta az adós vezető tisztségviselőjét.

[20] Az alperes fellebbezésében a felperesi kereset teljes elutasítását kérte, így az ítéltábla a jogerős kártérítési felelősséget megalapozó döntésen alapuló marasztaláson túl vizsgálta a késedelmi kamat megfizetésére való kötelezés megalapozottságát is.

E körben nem értett egyet a törvényszék döntésével, mellyel az alperest 2020. szeptember 30. napjától a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezte. A Ptk. 6:48. § (1) bekezdése értelmében pénztartozás esetén a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdődően a megjelölt mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni akkor is, ha a pénztartozás egyébként kamatmentes volt. Az adott esetben a marasztalási per alapjául szolgáló jogerős ítélet pusztán az alperes felelősségét állapította meg, az kötelezést, és ezáltal teljesítési határidőt sem tartalmazott. Ennek folytán a felperest legfeljebb a megállapítási perben meghatározott és a kielégítetlenül maradt hitelezői igényével megegyező összegű követelés illeti meg, illetve az alperes ennek megfizetésére kötelezhető.

[21] Egyetértett azonban az ítéltábla az eljárás felfüggesztése vonatkozásában az elsőfokú bíróság álláspontjával.

A jelen eljárásban alkalmazandó Pp. 123. §-ában szabályozott felfüggesztési okok közül a (2) bekezdésben írtak alapján akkor van helye az eljárás felfüggesztésének, ha az előkérdés elbírálására irányuló polgári per vagy polgári eljárás már folyamatban van. A marasztalási per alapját képező, az adós vezető tisztségviselőjének felelősségét megállapító per azonban nincs folyamatban, az a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.285/2020/10-II. számú ítéletével jogerősen befejeződött, mely tényen a rendkívüli jogorvoslati eljárás kezdeményezése sem változtat.

[22] A fenti indokok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján azzal hagyja helyben, hogy mellőzi az alperes késedelmi kamat megfizetésére való kötelezését.

Az alperes fellebbezése túlnyomórészt nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése és a Pp. 383. § (5) bekezdése alapján a felmerült másodfokú perköltség megfizetésére az alperes köteles. Ezért megfizetni tartozik az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerinti, feljegyzett 1.211.600 forint fellebbezési eljárási illetéket, továbbá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésében, valamint 4/A. § (1) bekezdésében írtak figyelembevételével a felperes által felszámított, a másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költséget.

Budapest, 2021. november 24.

Dr. Czifra Veronika s.k. Spiegelbergerné dr. Pofonka Mariann s.k. Dr. Horváth Andrea s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró